

Bírálat

Tóth Éva

ÖKOTURIZMUS KERESLETÉNEK ELEMZÉSE A DUNA-DRÁVA NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG TERÜLETÉN

c., munkahelyi vitára benyújtott Ph.D dolgozatához

**Opponens: Dr. Péter Erzsébet, egyetemi docens,
Pannon Egyetem Gazdaságtudományi Kar Nagykanizsai Kampusz**

1. Az értekezés témájának újszerűsége, aktualitása, tudományos és gazdasági jelentősége, a kutatási cél megfogalmazása, hipotézisei.

A dolgozat aktuális, és ilyen mélységben még feltáratlan jelenséget választott témájául a szerző, konkrétan a Duna-Dráva Nemzeti park ismertségét. A kérdésfelvetés aktualitását az adja, hogy a térség a magyar gazdaság egyik kiemelt húzóágazatának, a turizmusnak (ökoturizmusnak) az egyik fő célterülete. A nemzeti parkok jelenlegi látogatottságáról és ismertségéről kevés a pontos, megbízható információ, így a disszertációban szereplő adatok hiánypótlóak.

A doktorjelölt által megfogalmazott célkitűzés - DDNPI ismertségének vizsgálata, marketingkonceptiójának felépítése a környezettudatosság- pontos felmérése, sikerességének és kilátásainak értékelése hiánypótló a maga nemében.

A bevezetésben és a kutatás célkitűzések kijelölésekor a jelölt nevesíti is ezeket a kérdéseket, utalva a fő vizsgálati irányokra a szerző a szakirodalom felvázolása előtt 4 hipotézist fogalmaz meg.

2. Az irodalom feldolgozásának színvonala.

A dolgozat 248 irodalmi hivatkozást és további 42+51 internetes honlapot – honlapon elérhető adatot, törvényi-rendeleti meghatározást - jelöl meg forrásként. A felsorolt szakirodalom tartalmaz, ezek közt jelentős az idegen nyelven megjelent szakkönyv, vagy nemzetközi szakfolyóiratban megjelent cikk, a többi magyar nyelvű szakkönyv, szakcikk, kutatási jelentés.

A szakirodalmi feldolgozás jó színvonalú, széleskörű tájékozottságról tanúskodik.

A dolgozat lényegében az első 83 oldalban a szakirodalmi forrásokra támaszkodó feldolgozást végez. Érinti a turizmus rendszerét, a természetvédelem helyzetét, az ökoturizmust és az empirikus kutatási helyszín történetét.

A szakirodalom ismertetése során a szerző alkalmazza a kritikai értékelést, a saját véleményének megfogalmazását. Úgy vélem többször is utal rá, hogy a szakirodalom által bemutatott véleményét saját – később részletezett – eredményei alátámasztják, vagy esetleg cáfolják. Ezzel egyúttal indokolja, alátámaszthatja még inkább a dolgozat elején megfogalmazott hipotéziseit, a dolgozat kérdésfeltevéseinek létjogosultságát is.

3. Módszertan

A dolgozatban a szerző alapvetően két fő módszertani eszközt használ. Az egyik a - primer, vagy szekunder – adatbázis statisztikai értékelése, alapstatisztikák, megoszlások, valamint összefüggés-vizsgálatok alkalmazása (SPSS statisztikai programcsomagra támaszkodva), a másik pedig maga a primer információszerzés módszere, azaz az önálló kérdőíves felmérés, ideértve a vizsgálati térség ismertségére és látogatottságára vonatkozó minta kiválasztását, kérdőív összeállítását. A módszerek leírását részben 3. fejezetben adja meg, részben később az eredmények feldolgozása során, vagy annak lábjegyzetében magyarázza, ennek egy fejezetben történő feltüntetését elvégezte a szerző. Itt ismerteti a primer adatgyűjtés szempontjait, a kérdőív szerkezetét, majd a primer és szekunder adatok statisztikai feldolgozására vonatkozó eljárások rövid bemutatását is megteszi. Az alkalmazott módszerek részletesen és rendszerbe foglalva egy helyen találhatóak, a mintavételi eljárások helytállóak a kiinduló hipotézisek ismeretében. A választott metodika alkalmas a célkitűzésekben megfogalmazottak vizsgálatára, a módszerek korszerűek és megbízhatóak.

4. A kísérleti eredmények feldolgozásának színvonala, az eredmények matematikai-statisztikai értékelése.

- Összeveti-e a jelölt saját eredményeit az irodalommal (diszkusszió)?
- A kísérleti eredményekből levont következtetések helytállósága.

A primer és szekunder vizsgálatok eredményeit a jelölt körültekintően dolgozza fel, bemutatva a felmerült problémákat és az azok kiküszöbölésére tett lépéseket is (a statisztikai eljárások eredményeihez tartozó hibaválósínűségek, szignifikanciák értelmezését, és következményét). A szerző munkája dicséretes és sokrétű, a korábban jelzett hiányosságokat a jelölt javította. Az eredmények eszenciáját részben a DDNPI látogatói kérdőív eredményeinek feldolgozása adja, ami tézisformáló erejűvé vált.

A jelölt átláthatóan és a megfelelő használja a vonatkozó mintavételi eljárást valamint helyes az összefüggés vizsgálatok alkalmazása is. Sokkal átláthatóbbak az eredmények a dolgozat korábbi verziójához képest.

Következtetések, javaslatok:

A szerző teljesen átdolgozta a javaslatoknak megfelelően ezt a fejezetet is. Dicséretes, hogy nagymértékben alátámasztja saját eredményekkel, azonban utal a korábban feldolgozásra kerülő szakirodalomban is fellelhető sajátosságokra is.

5. Tartalmaz-e az értekezés új tudományos eredményeket? A jelölt mely eredményeit ismeri el az opponens új eredmények?

Számításokkal, kvantitatív és kvalitatív eredmények elemzésével igazolta a jelölt, hogy képes az önálló kutatómunkára és eredményeiből tézispontokat fogalmazott meg:

T-1 A DDNPI látogatóira többnyire jellemzőek azok az általános sajátosságok, motivációk, amelyek általában a magyar ökoturistákra is.

T-2 A DDNPI látogatóinak preferenciarendszerében a fenntarthatóság és a természetvédelem szempontjai magasabb prioritást élveznek egyéni érdekeiknél.

T-3 A DDNPI kommunikációs eszközrendszere az ökoturizmus keresletéhez igazodva közvetíti a DDNPI stratégiai célkitűzéseinek teljesülését, de sikere nem tükröződik a regisztrált látogatószám növekedésében.

T-4 A DDNPI iránti kereslet az ökoturisztikai termékelemeket és egyéb turisztikai szolgáltatásokat magába foglaló komplex csomagok iránt nyilvánul meg.

A jelölt külön gondot fordított arra, hogy a műhelyvitán elhangzott javaslatokat beépítse a disszertációba és a tézispontok megfogalmazása és igazolása javításra került. **Új, újszerű eredménynek ismerem el gyakorlatilag a jelölt által megfogalmazott valamennyi (4 tézispontban összefoglalt) eredményét.**

6. Formai követelmények

A formai előírásoknak megfelelő munka. A korábban jelzett észrevételeimet a jelölt maradéktalanul javította.

Ábrák, táblázatok:

Az ábrák és táblázatok, jól szemléltetik a jelölt mondanivalóját, a munkahelyi vitán elhangzott javaslatokat beépítette az anyagba. Az ábrák és táblázatok, jól értelmezhetőek és illeszkednek a szöveggörnyezetbe.

Összefoglaló vélemény, nyilatkozat:

Tóth Éva összességében igen tartalmas, alapos kutatómunkáról tesz tanúságot a nyilvános védésre benyújtott dolgozatában.

A dolgozat mögött álló empirikus kutatás igen alapos, részletes adatgyűjtést, precíz adatfeldolgozást, és kutatói érdeklődést, kérdésfeltevést és a kérdések megválaszolására való törekvést mutat. A szakirodalom alapos ismeretét is bizonyítja a szerző, láthatóan elmélyült, alapos tanulmányok és komoly kutatói teljesítmény áll a benyújtott dolgozat mögött.

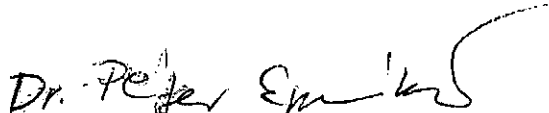
A disszertációban elvégzett elemzések, számítások megalapozottak, a statisztikai módszerek megfelelő ismeretére támaszkodva lettek definiálva.

Az értekezés alapjául szolgáló tudományos munka elegendő lehetőséget biztosított a jelölt számára ahhoz, hogy a választott szakterületen megszerezze az önálló kutatásokhoz szükséges ismereteket.

Az értekezés és az elvégzett tudományos munka színvonala és annak eredményei a Doktori Iskola által támasztott követelményeknek megfelelnek és kielégítik a fokozatszerzés elnyerésével szemben támasztott követelményeket publikációs területen is. Az értekezést nyilvános vitára bocsátásra alkalmasnak tartom és sikeres védés esetén javaslom és támogatom a doktori fokozat odaítélését a jelölt számára.

Kérdés: Mit gondol az „ökoporta” mennyire kaphat szerepet a vizsgált területen vagy annak közelében, milyen kritériumokkal kapcsolódhatna, illetve milyen eszközökkel lendíthetné fel a térség turizmusát?

Nagykanizsa, 2016. május 11.

Dr. Péter Erzsébet, egyetemi docens